

Liturgie Judith 1 - Noordeloos 1 oktober 18.30u

Eerste avonddienst over Judith - met ds. Otto Grevink

Hoe strijd je met God tegen het kwaad in de wereld? Oei, dat klinkt heel gevaarlijk. Voor je het weet doe je hetzelfde als allerlei extremisten en fundamentalisten in de wereld. En span je God voor je karretje. Tegelijkertijd spelen veel alleenheersers juist zelf voor god. En willen ze alles wat aan andere goden herinnert juist vernietigen. We zien het nu in Syrië. Maar het is een verhaal van alle tijden. Het bijbelse verhaal over Judith vertelt een soortgelijk verhaal van meer dan 2000 jaar geleden. En Judith, zij probeert met God tegen het kwaad te strijden. Een hachelijke onderneming. Hoe doe je dat? Hoe blijf je op God vertrouwen en niet van jezelf uitgaan? Judith gaat haar volk voor. Een spannend en filmisch bijbelverhaal lezen we op 8, 22 en 29 mei om 18.00u. Lees het bijbelverhaal op www.bijbelgenootschap.nl/nbv/judit. Durf je te komen?

Voorganger: ds. Otto Grevink

Samenzang: Lied 802: 1,4,5,6 (als het kan op onderstaande melodie)

Door de we-reld gaat een woord
en het drijft de men-sen voort.
"Breek uw tent op, ga op reis,
naar het land dat Ik u wijs."
Refrein
He-re God wij zijn ver-vreemden
door te luist'-ren naar Uw stem.
Breng ons saam met Uw ont-heim-den
naar het nieuw Je-ru-za-lem.

Bemoediging en groet

Samenzang: lied 377: 1,2,3,4

Kyriëgebed

Glorialied: Lied 289: 1,2,3

Gebed van de zondag

DE SCHRIFT

Eerste lezing uit het Oude Testament: Judit 7: 19-32:

19 De Israëlieten riepen de Heer, hun God, aan, want ze begonnen de moed te verliezen: ze waren omsingeld door al hun vijanden en hadden geen kans om aan hen te ontkomen. 20 Vierendertig dagen hield het hele Assyrische leger met al zijn voetvolk, strijdagens en ruiters hen in zijn greep. De watervaten van de inwoners van Betulia raakten leeg 21 en ook hun regenputten kwamen droog te staan. Er was geen dag dat ze naar behoefte water konden drinken, want ze waren op rantsoen gesteld. 22 Kinderen kwijnden weg, vrouwen en jongemannen raakten uitgeput van de dorst, en aan het eind van hun krachten bezweken ze in de straten van de stad en in de poorten.

23 Toen kwam het volk – jongemannen, vrouwen en kinderen – samen bij Ozias en de andere stadsbestuurders, en ze riepen de oudsten luidkeels toe: 24 ‘Laat God nu maar oordelen tussen u en ons, want u hebt ons groot onrecht aangedaan door te weigeren met de Assyriërs over vrede te spreken. 25 Er is niemand die ons helpt, integendeel, God heeft ons aan hen uitgeleverd: we vergaan voor hun ogen, we komen om van de dorst. 26 Buig maar voor hen en geef de stad over; laat Holofernes’ leger de stad maar buitmaken, 27 want we zijn beter af wanneer we geplunderd worden. Dan worden we wel slaven, maar we blijven tenminste in leven en hoeven niet te zien hoe onze kleintjes sterven, hoe onze vrouwen en kinderen omkomen. 28 De hemel en de aarde zijn onze getuigen en onze God, de Heer van onze voorouders, die ons straft voor onze zonden en voor die van onze voorouders – moge hij ons dat nu besparen.’ 29 Als uit één mond steeg een grote jammerklacht op uit de kring van allen die daar waren samengekomen en ze riepen met luide stem de Heer, hun God, aan. 30 Ozias zei tegen hen: ‘Houd moed, broeders en zusters, laten we het nog vijf dagen volhouden. In die tijd zal de Heer, onze God, zich wel over ons ontfermen, want hij zal ons niet voor altijd verlaten. 31 Maar mocht die tijd verstrijken zonder dat er hulp komt, dan zal ik doen wat u vraagt.’ 32 Daarna stuurde hij de mannen weg, ieder naar zijn post, en ze gingen terug naar de muren en torens

van de stad; de vrouwen en kinderen werden naar huis gestuurd. In heel de stad heerste grote verslagenheid.

Samenzang: psalm 88: 1,6,7

Tweede lezing uit het Oude Testament: Judit 8: 1-20,32-34:

1 Dit kwam Judit ter ore. Judit was een dochter van Merari, die een zoon was van Ox, de zoon van Josef, de zoon van Uzziël, de zoon van Helkia, de zoon van Ananias, de zoon van Gideon, de zoon van Rafaiïn, de zoon van Akiton, de zoon van Elia, de zoon van Chilkia, de zoon van Eliab, de zoon van Natanaël, de zoon van Salamiël, de zoon van Sarasadai, de zoon van Israël. 2 Haar man Manasse, die uit dezelfde stam en familie afkomstig was, leefde niet meer. Terwijl hij bij de gersteoogst 3 toezicht hield op de schovenbinders in de vlakte, was hij getroffen door een zonnesteek. Hij stierf na een ziekbed in zijn woonplaats Betulia en werd begraven bij zijn voorouders op het veld tussen Dotan en Balamon. 4 Sindsdien leefde Judit als weduwe alleen, nu al drie jaar en vier maanden. 5 Op het dak van haar huis had ze voor zichzelf een tent gemaakt. Ze ging als weduwe gekleed en droeg een rouwkleed om haar middel. 6 Sinds de dood van haar man vastte ze iedere dag, behalve op sabbat en de dag daarvoor, daags vóór en op nieuwemaan en tijdens de feest- en hoogtijdagen die door het volk van Israël werden gevierd. 7 Zij was een opvallend mooie vrouw, een elegante verschijning. Haar man Manasse had haar goud en zilver nagelaten, slaven en slavinnen, vee en akkers, waarover zij het beheer op zich nam. 8 Niemand had iets op haar aan te merken, want ze leefde in groot ontzag voor God.

9 Toen Judit vernam wat het volk, door watergebrek moedeloos geworden, tegen de stadsbestuurder had durven zeggen, en wat Ozias allemaal had geantwoord en hoe hij hun had gezworen de stad na vijf dagen over te geven aan de Assyriërs, 10 liet ze de stadsoudsten Ozias, Chabris en Karmi roepen door de slavin die de zorg had voor haar bezittingen. 11 Toen zij bij haar waren gekomen, zei ze tegen hen: ‘Bestuurders van Betulia, ik heb u iets te zeggen. Het was niet goed wat u vandaag tegen het volk hebt gezegd en met een eed tegenover God hebt bekrachtigd: dat u de stad overgeeft aan onze vijanden als de Heer ons niet binnen vijf dagen te hulp komt. 12 Wie bent u wel dat u God vandaag zo op de proef hebt durven stellen en u als mensen verheft boven God? 13 U tracht de almachtige Heer te doorgronden, maar nooit zult u iets te weten komen. 14 U kunt niet eens de diepte van een mensenhart peilen of bevatten wat er omgaat in zijn geest. Hoe zou u dan God, de maker van dat alles, doorzien of inzicht hebben in zijn geest en zijn gedachten begrijpen? Nee, broeders, u moet de woede van de Heer, onze God, niet opwekken. 15 Ook als hij weigert ons binnen die vijf dagen te helpen, is hij wel bij machte ons op zijn tijd te hulp te komen óf ons voor de ogen van onze vijanden te vernietigen. 16 Maar het is niet

aan u om vooruit te lopen op de besluiten van de Heer, onze God. Want God laat zich niet als een mens onder druk zetten, hij laat zich niet dwingen. 17 Laten we daarom, in de verwachting dat hij ons zal redden, tot hem om hulp roepen. Als het hem behaagt, zal hij ons verhoren.

18 Tot op de dag van vandaag is het bij ons toch niet voorgekomen dat een stam of familie, in welke stad of landstreek ook, zelfgemaakte goden heeft aanbeden, zoals dat in vroeger dagen gebeurde? 19 Om die reden zijn onze voorouders toen prijsgegeven aan dood en plundering en smadelijk ten onder gegaan voor de ogen van onze vijand. 20 Maar wij erkennen geen andere god dan hem. Daarom mogen we verwachten dat hij ons en ons volk niet over het hoofd ziet.

32 Judit antwoordde: ‘Luister. Ik ga iets doen dat tot in lengte van dagen in de herinnering van ons volk zal blijven voortleven. 33 U moet vannacht bij de poort staan, dan zal ik met mijn slavin de stad uit gaan. Voor de dagen zijn verstreken dat u volgens uw belofte de stad aan onze vijanden zult overgeven, zal de Heer zich door mijn toedoen over Israël ontfermen. 34 Vraag niet verder wát ik ga doen, want ik zal het u pas zeggen wanneer ik het uitgevoerd heb.’

Samenzang: psalm 80: 1,6,7

Overweging

Samenzang: Lied 909: 1,2,3

Gebeden

Collecten

Slotlied: gezang 675: 1,2

Wegzending en zegen